

Sikring af Vestkysten – en landspolitisk hasteopgave

Den del af den jyske vestkyst, der dækkes af Hjørring Kommune, har en betydelig regional og national betydning. Der er således behov for at udforme kystsikringen som en koordineret løsning for sammenhængende strækninger, eksempelvis Jammerbugt – Hirtshals og Hirtshals – Skiveren - Skagen. Kyststrækningen Løkken – Hirtshals kan betegnes som et kulturlandskab med mange naturperler. Her indgår en række menneskeskabte anlæg, som kraftigt påvirker strømforhold, sedimenttransport og kysterosion. Dette gælder således Løkken Mole, de bastante kystanlæg ud for Lønstrup og Harrerenden, nedkørslerne ved Nørre Lyngby, Nørlev og Tornby Strand, samt – ikke mindst – Hirtshals Havn. Men også de dele af den øvrige del af kysten, der ikke er bebygget med sommerhuse, kan betegnes som et kulturlandskab i form af hegn, græssende husdyr og dyrkede marker. Kulturlandskabet indeholder samtidig mange vigtige naturområder, eksempelvis Lønstrup Klint som helhed, Rubjerg Knude området, Liver Ås udløb ved Kjærsgaard strand, og Tornby Klitplantage.

For at opnå en sammenhængende og holdbar fysisk løsning for kystsikringen, eksempelvis for strækningen Løkken – Hirtshals, vil det være nødvendigt også at sikre de dele af kysten, som er ubeboede eller uden sommerhusbebyggelse. Kystdirektoratets kysttekniske chef hævder ganske vist, at kystsikring af bebyggede strækninger kun er samfundsøkonomisk rentabel, hvis den økonomiske værdi af de bebyggelser, der forsvinder ved kysterosionen, overstiger omkostningerne til kystsikringen. Her er tale om simpel projektøkonomi, ikke om kompleks samfundsøkonomi. Ellers ville ubebyggede kyststrækninger ikke udgøre nogen samfundsmæssig værdi af betydning. Det er naturligvis noget vrøvl. Ligesom det er uden hold i virkeligheden, når Danmarks Naturfredningsforening betegner stop for Lønstrup Klints nedbrydning som en trussel mod biodiversiteten og naturen.

Siden januar 2019 har en revision af kystbeskyttelsesloven tildelt kommunerne rollen som de hovedansvarlige for kystpolitikken i den enkelte kommune. Formålet var egentlig at forenkle og afkorte behandlingen af ansøgninger om kystsikring. Men for kyststrækningen i Hjørring Kommune indebærer det, at byrådet kan træffe beslutninger, der har økonomiske konsekvenser både for staten, regionen og de involverede grundejere. Eksempelvis har et flertal af sommerhusejerne i Hjørring Kommune ikke bopæl i kommunen, og derfor ikke medindflydelse på byrådets politik. Staten har ifølge kystbeskyttelsesloven stadig visse muligheder for at gennemføre kystbeskyttelse med staten som bygherre. Men det har vist sig problematisk at Kystdirektoratet i februar 2014 blev overflyttet fra Transportministeriet til Miljø- (og Fødevarer-) ministeriet, uden nogen officiel begrundelse.

Som et led i overvejelser om en samlet landsdækkende plan for kystbeskyttelse offentliggjorde Miljøministeriet den 30. november et digitalt værktøj "Kystplanlægger 2120" (jf. artikel i Nordjyske 01.12). Ifølge "Kystplanlægger 2120" er der ikke nogen hjælp at hente ved at inddrage staten – under Kystdirektoratets ledelse. I Kystanalysen fra 2016 blev vestkysten fra Løkken til Skiveren i Hjørring Kommune, samt den østlige del af den nordsjællandske kyst i Helsingør Kommune, ganske vist udpeget som de eneste kyststrækninger beliggende i den højeste risikogruppe hvad angår erosion. Men ifølge "Kystplanlægger 2120" er behovet for beskyttelse mod erosion af den nordjyske del af vestkysten stort set nulstillet. Kystanalysen fra 2016 er gået i glemmebogen, og en række

andre lokale forhold negligeres fuldkommen. Et digitalt planlægningsværktøj kan være nyttigt, men det foreliggende indhold optræder som et meget mangelfuldt skrivebordsarbejde - for nu at sige det pænt.

Eksempelvis er del-strækning J3.03.04, der udgør de nordligste 9 km af Lønstrup Klint fra syd for Nørre Lyngby til syd for Lønstrup, betegnet som liggende i meget lav erosionsrisiko indenfor de næste 20 år, og dømmes derfor uden behov for kystbeskyttelse i den periode. Man forstår godt, at specialkonsulenten ved Hjørring Kommune er frustreret (jf. Nordjyske 01.12), fordi det truer med at spænde ben for dele af sandfodringsprojektet allerede i 2021. Senere i en 50-100 års periode kan man – ifølge "Kystplanlægger 2120" – godt overveje kystbeskyttelse i form af "kystfodring på strækningen ved Nørre Lyngby for at modvirke den naturlige tilbagerykning", hvis der er nogen bebyggelse tilbage til den tid. "Kystfodring" er Kystdirektoratets nye betegnelse for sandfodring/revlefodring.

Kystdirektoratet har heller ikke andre redskaber i værktøjskassen end sandfodring, og anbefaler indenfor de kommende år – i modsætning til kommunen - kun at anvende det ud for Lønstrup i henhold til gældende fællesaftale mellem stat og kommune, samt på strækningen Harrerenden - Nørlev. Det bliver forhåbentlig en "ømmer". Ellers ser det sort ud for den vendsysselske del af vestkysten.

Jørgen Kristiansen
Julius Posselts Vej 13, 9400 Nørresundby
jorgenkr@yahoo.dk